

## Spis treści

|                                                                                                               |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>WPROWADZENIE .....</b>                                                                                     | <b>9</b>   |
| <b>I. EWOLUCJA NAZEWNICTWA OŚWIATY DOROSŁYCH<br/>I TRENDY W TWORZENIU JEJ TEORETYCZNYCH PODSTAW....</b>       | <b>19</b>  |
| 1. Powstanie i ewolucja nazewnictwa .....                                                                     | 19         |
| 2. Usamodzielnienie się teorii oświaty dorosłych jako nauki społecznej...                                     | 22         |
| 3. Swoistość i odrębność andragogiki jako nauki .....                                                         | 32         |
| 4. Stopień rozwoju naukowego andragogiki.....                                                                 | 38         |
| 5. Istota edukacja permanentnej (ustawicznej).....                                                            | 43         |
| <b>II. DZIEJE OŚWIATY DOROSŁYCH W POLSCE .....</b>                                                            | <b>52</b>  |
| 1. Prekursorzy oświaty dorosłych.....                                                                         | 52         |
| 2. Oświata dorosłych w czasach zaborów .....                                                                  | 61         |
| 3. Nauczanie dorosłych w latach międzywojennych .....                                                         | 67         |
| 4. Edukacja dorosłych w okresie powojennym i latach przemian .....                                            | 77         |
| 5. Z przeszłości kształcenia kadr andragogicznych w Polsce .....                                              | 87         |
| <b>III. TRADYCJE DOMÓW KULTURY W POLSCE .....</b>                                                             | <b>93</b>  |
| 1. Początki domów społecznych .....                                                                           | 93         |
| 2. Rozwój w okresie międzywojennym.....                                                                       | 95         |
| 3. Budowa i zakładanie domów społecznych .....                                                                | 97         |
| 4. Warunki działalności .....                                                                                 | 100        |
| 5. Kierunki działalności wychowawczej .....                                                                   | 102        |
| <b>IV. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA INSTYTUTÓW RZEMIEŚLNICZO-<br/>-PRZEMYSŁOWYCH W LATACH MIĘDZYWOJENNYCH .....</b> | <b>106</b> |
| 1. Okoliczności powstania i początkowy rozwój.....                                                            | 106        |
| 2. Organizacja i warunki działalności .....                                                                   | 111        |
| 3. Kształcenie i doksztalcanie kursowe rzemieślników .....                                                    | 113        |
| 4. Inne formy działalności edukacyjnej .....                                                                  | 117        |
| <b>V. SZKOŁY DLA DOROSŁYCH .....</b>                                                                          | <b>122</b> |
| 1. Wprowadzenie.....                                                                                          | 122        |
| 2. Szkoły podstawowe dla dorosłych .....                                                                      | 122        |
| 3. Licea ogólnokształcące dla dorosłych. ....                                                                 | 128        |
| 4. Szkoły zawodowe dla dorosłych.....                                                                         | 135        |
| 5. Centrum kształcenia ustawicznego .....                                                                     | 144        |
| 6. Szkoły wyższe dla dorosłych.....                                                                           | 149        |

|                                                                                                                |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>VI. OŚWIATA POZASZKOLNA .....</b>                                                                           | <b>162</b> |
| 1. Wprowadzenie .....                                                                                          | 162        |
| 2. Kursy .....                                                                                                 | 163        |
| 3. Uniwersytet powszechny .....                                                                                | 169        |
| 4. Uniwersytet ludowy .....                                                                                    | 174        |
| 5. Ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego.....                                                        | 181        |
| 6. Formy audytoryjne .....                                                                                     | 193        |
| 7. Poradnictwo.....                                                                                            | 203        |
| 8. Samokształcenie .....                                                                                       | 210        |
| <b>VII. SYSTEM KSZTAŁCENIA DOROSŁYCH Z WYKORZYSTANIEM<br/>MEDIÓW MASOWYCH.....</b>                             | <b>218</b> |
| 1. Fenomen i rodzaje mediów masowych .....                                                                     | 218        |
| 2. Możliwości edukacyjne mediów .....                                                                          | 226        |
| 3. Założone funkcje mediów.....                                                                                | 228        |
| 4. Centra nadawcze i specyfika pracy w nich .....                                                              | 229        |
| 5. Proces przekazu informacji (dystrybucji treści medialnych) .....                                            | 232        |
| 6. Odbiorcy i recepcja przekazów medialnych .....                                                              | 237        |
| 7. Modernizacja kształcenia dorosłych z wykorzystaniem mediów<br>masowych .....                                | 239        |
| <b>VIII. EDUKACJA KULTUROWA LUDZI DOROSŁYCH – WYBRANE<br/>INSTYTUCJE I NIEKTÓRE FORMY JEJ REALIZACJI .....</b> | <b>249</b> |
| 1. Dom kultury .....                                                                                           | 249        |
| 2. Wystawiennictwo .....                                                                                       | 259        |
| 3. Amatorskie zespoły artystyczne .....                                                                        | 266        |
| 4. Edukacyjny wymiar współczesnego regionalizmu polskiego .....                                                | 276        |
| <b>IX. UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU .....</b>                                                                   | <b>291</b> |
| 1. Warunki powstawania .....                                                                                   | 291        |
| 2. Sieć i forma prawna uniwersytetów trzeciego wieku.....                                                      | 294        |
| 3. Główne formy działalności.....                                                                              | 297        |
| 4. Organizacja pracy uniwersytetów trzeciego wieku .....                                                       | 300        |
| 5. Uczestnicy .....                                                                                            | 303        |
| 6. Motywy kształcenia w uniwersytecie trzeciego wieku .....                                                    | 305        |
| 7. Społeczne funkcje.....                                                                                      | 307        |
| <b>X. CECZY, TRENDY ROZWOJOWE I FUNKCJE SPOŁECZNE<br/>EDUKACJI DOROSŁYCH.....</b>                              | <b>311</b> |
| 1. Cechy systemu współczesnej edukacji dorosłych .....                                                         | 311        |
| 2. Trendy rozwojowe współczesnej edukacji dorosłych .....                                                      | 318        |
| 3. Społeczne uzasadnienie konieczności edukacji dorosłych.....                                                 | 323        |
| 4. Typy uczenia się preferowane przez ludzi dorosłych .....                                                    | 332        |
| 5. Funkcje społeczne edukacji dorosłych .....                                                                  | 339        |

|                                                                                  |            |
|----------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>XI. GLOBALIZACYJNE IMPLIKACJE EDUKACJI DOROSŁYCH W POLSCE .....</b>           | <b>348</b> |
| 1. Drogi międzynarodowej integracji kształcenia dorosłych .....                  | 348        |
| 2. Preferencje w kształceniu dorosłych w Polsce na tle integracji z Europą ..... | 355        |
| 3. Globalne wyznaczniki kształcenia dorosłych w Polsce.....                      | 360        |
| <b>XII. OŚWIATA DOROSŁYCH W POLSCE NA POCZĄTKU XXI WIEKU .....</b>               | <b>371</b> |
| 1. Organizatorzy.....                                                            | 371        |
| 2. Instytucje oświaty dorosłych.....                                             | 376        |
| 3. Formy kształcenia .....                                                       | 384        |
| 4. Osiągnięcia w zakresie doksztalcania i doskonalenia kadr .....                | 388        |
| 5. Stymulatory i trendy rozwoju .....                                            | 396        |
| 6. Niedomagania edukacyjne i propozycje zmian.....                               | 401        |
| <b>XIII. STAN WSPÓŁCZESNEJ REFLEKSJI ANDRAGOGICZNEJ W POLSCE .....</b>           | <b>404</b> |
| 1. Stopień instytucjonalizacji .....                                             | 404        |
| 2. Kierunki refleksji i badań andragogicznych .....                              | 408        |
| 3. Książki i wydawnictwa andragogiczne .....                                     | 412        |
| 4. Konferencje andragogiczne .....                                               | 415        |
| 5. Kształcenie andragogiczne studentów .....                                     | 418        |
| 6. Osiągnięcia, bariery rozwoju i plany na przyszłość.....                       | 420        |
| <b>Abstract .....</b>                                                            | <b>425</b> |
| <b>Zusammenfassung.....</b>                                                      | <b>427</b> |
| <b>Bibliografia .....</b>                                                        | <b>429</b> |
| <b>Indeks nazwisk .....</b>                                                      | <b>438</b> |